Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ЛИПНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 15, 1980 No. 155. VOL. LXXXVII.

МУЖНІЙ ВИСТУП ПАСТОРА ВІНСА

Торонто, Онтаріо. — В Торонто, Канада, відбулася Світова конференція християнських громад баптистів. У цій конференції взяв участь і пастор Ґеорґій Вінс. Він у своєму виступі на паралельній конференції виявив справжній характер офіційної в Совєтському Союзі баптистської Церкви.

В конференції взяли участь представники 30 мільйонів баптистів у світі. В програмі нарад були основні питання релігійної діяльности баптистських громад у світі, питання співпраці між поодинокими крайовими об'єднаннями та вибір керівних органів. Питання, яке викликало особливу увагу, було розповсюджування релігійних друків, а в першу чергу — Біблії в СССР, де відчувається величезна недостача книг Святого Письма і де власників цих книг влада притягає до судової відповідальности, суворо карає довгими роками тюрми, заслання на Сибір тощо.

Прислані з СССР делегати офіційних баптистських громад намагалися перетворити конференцію на форум просовєтської пропаґанди й аґітації. Вони росповсюджували фальшиві інформації про повну релігійну свободу в СССР, про невтручання партії й державних органів у релігійне життя тощо.

Пастор Ґеорґій Вінс

Пастор Г. Вінс виступив на другій конференції і переконливо розповів, подаючи цілий ряд фактів, як у дійсності ця „свобода релігії" в СССР виглядає. Виступ пастора Вінса викликав велике заінтересування і признання з боку слухачів. Зате большевицька делеґація виступила гостро проти нього і його тверджень. Вона вимагала засуду пастора Вінса, погрожуючи виходом з конференції тощо. Генеральний секретар Світового Баптистського Об'єднання німецький пастор з Гамбурґу, Західня Німеччина, Ґергардт Клаас виголосив промову, в якій намагався злагіднити конфлікт. Виступ пастора Клааса зробив на присутніх прикре враження.

Москва сповільнює жидівську еміґрацію

Відень, Австрія. — Еміграція жидів із Совєтського Союзу до Ізраїлю та у вільний світ, особливо до ЗСА, останнім часом зазнала великого спаду. Коли в 1979 році з СССР виїхала 51 тисяча жидів, то цього року за перших шість місяців прибуло до Відня, головного і єдиного масового пересильного пункту тільки 15,500 жидівських еміґрантів, а до кінця року передбачається ще менше з огляду на затримку у видаванні пашпортів совєтськими органами.

Еміґрація жидів з СССР стала не лише вагомим вкладом для розбудови Ізраїлю, де поселюється приблизно одна третина всіх еміґрантів, але й чималим засобом для освідомлення західніх суспільств про умови підсовєтського життя, бо вони очевидці цих життєвих фактів.

Останнім часом долучився до цих двох ще й третій чинник, неґативний для Совєтів: серед жидів, які залишають Совєтський Союз, значна кількість висококваліфікованих спеціялістів, добрих працівників, умілих керівників різних ділянок життя. Коли вони виїжджали з великих міст СССР, їхню відсутність не так відчувалося. В менших містах і містечках втрату цих жидівських фахівців відчувають сильно і їх здебільшого не мають ким заступити.

Особливо цікаво розвинулася ця справа в Україні, звідки виїхало найбільше жидів. В Україні жидів є багато, наприклад, у Чернівцях — понад 20 відсотків населення, в Одесі — понад десять відсотків, близько десяти відсотків — у Києві. Жиди в Україні зуміли зберегти більше певну частину своєї національно-культурної характеристики, чому сприяло українське населення ніж в Росії, наприклад. А з другого боку вони інтеґрувалися повністю в життя суспільства. Фермент серед жидівського населення України поважним відгомоном відбивався серед українського суспільства. Українське населення не лише з симпатією ставилося й ставиться до жидівських аспірацій, але в Україні суспільство не піддає остракізмові тих жидів, які зголосилися на виїзд, що наявне в інших частинах СССР, і є на вимогу партії та режиму. В Україні фермент серед жидів впливає і на інших мешканців, що не до вподоби властям.

Все це разом з політикою Москви у відношенні до арабів і до Ізраїлю причинилося до значного сповільнення жидівської еміґрації з СССР.

В ДЕТРОЙТІ ПОЧАЛАСЯ КОНВЕНЦІЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ

Детройт, Міч. — Тут почалася в понеділок перед полуднем, 14-го липня, передвиборча конвенція Республіканської партії. Комісії конвенції працювали вже передтим. Резолюційна комісія, якої завданням було зформулювати плятформу партії на чергову президентську каденцію, приготовила текст, який звернув загальну увагу своїм консервативним спрямуванням.

Крім формальної номінації Роналда Реґена на президентського кандидата та кандидата на віцепрезидента, найважнішим завданням конвенції є оформити плятформу, яка має бути базою виборчої кампанії, а відтак після вибору кандидата Республіканської партії на Президента — напрямною для його діяльности. Виборчі плятформи обидвох головних партій ЗСА по звичаю містять у собі напрямні в найважливіших національно-державних питаннях, але нераз займають становище до менш важних питань, які, одначе, є в даний час особливо актуальні.

Цього року республіканська плятформа включає рішучу поставу до СССР і його агресивної політики, пропонує зміцнення НАТО і взагалі оборонної системи Заходу, пропонує зміцнення американських заходів в просторах Тихого океану і Азії. Її наголос на привернення ближчих відносин з Тайваном викликав деякі негодування. Також домагання знести ембарго на вивіз збіжжа до СССР, яке впровадив президент Картер, як відповідь на совєтську аґресію в Афганістані, викликало сумніви.

З внутрішніх справ вимога якнайскорше ввести зменшення податків, змягчена постава до закону про рівноправність жінки в ЗСА є тими моментами, які підкреслюють консервативність плятформи.

Статтю д-ра Л. Добрянського уведено в „Конґресовий Рекорд"

Вашінгтон. — В протоколи й дебати 96-го Конгресу ЗСА, що носять назву „Конгресовий Рекорд", — уведено на пропозицію конгресмена з Ілліной Едварда Дж. Дервінского статтю проф. д-ра Лева Е. Добрянського, написану з нагоди двадцять другого відзначення Америкою Тижня Поневолених Націй.

Завваги до статті професора Добрянського конгресмен Дервінскі, випробуваний приятель українців та інших поневолених російським комунізмом народів, зробив під час сесії 4-го і 5-го червня цього року в Палаті Репрезентантів, кажучи, що американці можуть висловити свою турботу за долю найновішої поневоленої країни — Афганістану якраз включившись у відзначування Тижня Поневолених Націй, бо нема кращого контексту й форуму, як ТПН, тиждень, що його вся Америка й вільний світ урочисто відзначають від 13-го липня до 19-го. Зокрема ж конгресмен рекомендує Палаті „широку кругозором і глибоку змістом" працю д-ра Лева Е. Добрянського, професора Джорджтавнського університету і голови Крайового Комітету Поневолених Націй, „ідеали й зміст якої якнайповніше віддзеркалюють державний закон 86-90". Конгресмен також вказує на науковість та обєктивність в підході до проблеми й велику стриманість Крайового Комітету Поневолених Націй, коли Комітет уклавав Листу Поневолених Народів, ЛПН, до яких тепер додано нову жертву захланного імперіялізму російсько-коміністичного — Афганістан. Але „Москва і її сатрапи, — казав конгресмен, — ненавидять цю листу — ЛПН — не через брак у ній об'єктивности, а через її вартість зберігання пам'яти і передавання далі збірного свідоцтва совєтсько-російських загарбань і імперіялістичних впливів протягом короткого періоду лише трьох поколінь".

В довшій статті проф. Добрянський дає відсіч безпідставному найновішому критицизмові Солженіцина ідеї й практики Тижня Поневолених Націй в Америці, умотивовує ще раз важливість вже двадцять другого відзначування ТПН в

Д-р Лев Добрянський

ЗСА найновішим загарбанням російсько-совєтським імперіялізмом Афганської вільної країни, підкреслює позитивний виступ про „раптове пробудження" (руд авейкенінг) з детанського сну Президента Картера пам'ятного 31-го грудня минулого року, коли якраз відбулося це нове совєтсько-російське насильство над ще однією вільною країною в світі, хоч цього треба було очікувати, якщо б в ЗСА розуміли як слід природу загарбницького російського комунізму.

З тривогою говорить д-р Добрянський про майбутні подібні загарбання — майбутні афганістани, яких не оминути; подає список, тридцяти однієї країни, що їх поневолено, і роки, в яких ця окупація сталася, починаючи з 1920 року і кінчаючи 1980-им. І вказує нарешті на незбитих доказах можливі нові напрямні для американської закордонної політики: Лев Добрянський виразно стоїть за ліквідацію російської імперії, а не за мирне співіснування з нею, бож та імперія зовсім не зацікавлена в такому співіснуванні, а озброєна до зубів мілітарно та з виправданням „доктриною Брежнєва" будь-яких нових загарбань в світі посувається неухильно до панування над світом, якщо її дії не будуть розпізнані Заходом, і її слабості враховані. В американській зовнішній політиці щодо совєтсько-американських взаємин, на жаль, є багато помилкових тверджень і поглядів, які повинні бути зревідовані.

(Закінчення на ст. 3-ій)

В ПОЛЬЩІ ВИСАДИЛИ В ПОВІТРЯ ЦЕРКВУ

Лондон, Англія. — В довірочному „Форейн Ріпорті", який у форматі журналу публікується в Лондоні видавництвом „Економіст Нюзпейпер Лімітед", у виданні з 25-го червня подано односторінкову вістку про зруйнування динамітом польської церкви комуністичними властями в „південно-східній Польщі" в селі Райське.

Акт зруйнування церкви прилюдно динамітом є без прецеденту навіть для сталінської доби, — уважає місцеве населення, — пишеться в рапорті, і далі подаються здогадні причини цього вандальського вчинку. „Вже довший час парохіяни Волковиї домагалися дозволу відкрити цю церкву, будовану ще в XIX столітті в селі Райському, бо колись вона обслуговувала українську греко-католицьку меншість, — галузь християнської Церкви, яка використовує православну форму Богослуження, але пов'язана з Римом", — пишеться в Рапорті. — Їхні звернення до місцевої влади й комісара релігійних справ Збігнєва Лічманського лишалися без відповіді.

„Тоді, 14-го травня цього року, Архиєпископ Перемишля Ігнаци Токарчук вислав ще одного листа до Лічманського. Відповідь на лист була блискавична: він наказав місцевій поліції оточити церкву і приготуватися до висадження її в повітря динамітом. Експерти вибухової справи з сусіднього містечка Чарна відмовилися закладати динаміт. Закликаний секретар місцевого партійного комітету прибув з залогою більш партійно наставленою, і церкву зруйнували. Перша група експертів від вибухів, що відмовилася висаджувати церкву, втратить 'премію заробітньої платні' — 20 відсотків їхньої річної зарплати.

Причина руйнування не ясна. Проте, в останніх роках деякі церкви й каплиці збудовано в Перемиській дієцезії, або після довгих змагань з урядовими чинниками, або навіть без офіційного дозволу. Архиєпископ Токарчук є відомий як добрий приятель польських дисидентів. Тому зруйнування церкви в Райському можна просто пояснити спробою місцевих властей поставити Архиєпископа і дисидентів на свої місця.

Одначе, є й друге пояснення. В лютому цього року Лист Папи Івана Павла II до Патріярха Йосифа каже, що Українська дієцезія в Перемишлі стоїть необсаджена, і це викликало роздумування, що Папа може забажати відновити дієцезію, що обслуговуватиме цю меншину в Польщі. Якщо б така віднова була справді здійснена, церкву в Райському селі могли б повернути українцям, у той спосіб влаштовуючи Український Католицький Центр близько до кордону з Совєтським Союзом. Тому ж, що Греко-Католицька Церква в Совєтській Українській Республіці була формально 'воз'єднана' з Російською Православною Церквою (тобто зліквідована) яких 33 роки тому, відкриття наново церкви в Райському могло викликати хвилювання.

На протязі останніх кількох місяців антирелігійні пропаґандивні передачі дуже загострили своє вістря проти Папи, зображуючи його, як прихильника конфронтацій" — так закінчує „Рапорт" пояснення цього знищення українськoї, чи то б пак, „польської", церкви в Польщі.

ЯЦЕК КУРОНЬ, ОДИН З ЛІДЕРІВ Комітету Суспільної самооборони — Комітету Оборони Робітників, повідомив публічно у Варшаві, що в деяких фабриках під Варшавою відбулися страйки. Робітники протестували проти підвишки різних цін, особливо на м'ясо й різні харчі. Генеральний секретар комуністичої партії Едвард Ґєрек у часі страйкової акції робітників виголосив промову й закінчив апелем до робітників, щоб вони прийняли підвишку цін на харчі й не вимагали відповідної підвишки заробітних платень, бо „в теперішній господарській ситуації це не можливе". Після виступу Ґєрека страйки знову повторилися.

Араби намагаються унезалежнитися від нафти

Джубайл, Савдійська Арабія. — Ця донедавна маленька оселя над Перською затокою, якої не можна було знайти на ніякій мапі, тепер виростає у потужний порт і промисловий центр. Як Савдійська Арабія так і інші арабські країни, які продукують нафтову ропу, приспішеним темпом індустріялізуються, щоб бути приготованими на час, коли вичерпаються запаси ропи.

Велика частина „нафтових долярів", тобто грошей, що їх отримують арабські країни за видобуту ропу, пливуть до великих світових банків, частина йде на закуп землі, уділів у фабриках, летунських компаніях, за ще меншу частину купується дорогоцінні металі, а остання, дотепер найменша частина, йшла на господарську розбудову нафтопродуцентів. В останньому часі це зовсім міняється. Під впливом арґументів чужих-американських і европейських-господарських експертів керівні політичні кола арабських крін звернули увагу на інвестицію нафтокапіталів в індустріялізацію і взагалі в господарську розбудову своїх країн. Ще декілька років тому більшість із них плянувала будувати відпочинкові ресорти над гарячими морськими затоками, мотелі й готелі, але останнім часом вони будують сталеварні, хемічні фабрики, десалінізаційні споруди, електрівні та, очевидно, порти. Екзекутивний директор Савдійських підставових індустрій, Сабік Абдулязіз Альмазіль так поінформував: „Ми розпочинаємо велику програму індустріялізації-рафінерії, петрохемічні фабрики, сталеварні. Цього року ми розпочали ряд проєктів".

Нафта допомагає змінити господарку КНР

Пекін, КНР. — Найпопулярнішими закордонними експертами під сучасну пору в Пекіні є геологи, нафтобурильники і споріднені з ними професії. Для Китаю бо є надія на відкриття великих покладів нафти, а надія ця поважно обґрунтована, і їхнє використання дає підставу спокійніше дивитися на майбутнє.

Саме тепер різні американські й европейські компанії закінчують свої сейсмографічні студії китайських геологічних покладів. Повні висліди тих студій будуть готові під осінь цього року. Але вже тепер вступні висліди показують наявність таких великих покладів, що незабаром Китай може стати одним із найбільших продуцентів нафти. Один з керівників міністерства нафтових продуктів Танг Чонгмей подав офіційно до відома, що „геологічна ситуація Китаю дуже сприятлива".

Негайно після отримання остаточних геологічних звітів китайський уряд видасть заклик до нафтових компаній, щоб вони складали свої оферти. Вже є устійнені підставові рамки тих оферт. Дотепер були побоювання, що КНР із ідеологічних причин не допустить чужих нафтових фірм до добування нафти. Але тепер ясно, що якраз навпаки уряд КНР їх запрошує й подає передумови. До тих передумов належить вимога, щоб китайський уряд, або створені ним нафтові фірми мали 51 відсотків уділів у чужих підприємствах. У деяких випадках, де геологічні, або інші умови є дуже сприятливі, участь китайських фірм буде до 55 відсотків, як це дотепер вже устійнено в контрактах з японськими фірмами. Для чужих оферт відкрито всі нафтові поля, де світові геологічні фірми переводили сейсмографічні досліди. В деяких районах, де вони цього не робили, а робили самі китайці, як, наприклад, провінція Фукієн на північ від Шанґгаю, або затока Богай (Погай), чи затока Бейбу, китайські фірми самі виконуватимуть ці роботи.

Дотепер, крім японських фірм, китайський уряд підписав контракт з двома французькими фірмами Компанії Франсез де Петроль і Сосієте Насіональ Ельф Аквітен.

Із американських фірм усі ті, які переводили сейсмографічні досліди, будуть складати оферти. Між ними є, Екзон, Мобіль, Тексако, Атлантік Річфілд, Филіпс і т.д.

Минулого року КНР випродукував 2,1 мільйона барилок ропи денно, а під кінець цього сторіччя сподівається продукувати 8-10 мільйонів барилок денно.

В Америці

РЕЧНИКИ КУБИНСЬКОЇ ГРОМАДИ в Маямі заявили кореспондентам, що ця громада витратила понад 50 мільйонів дол. на винаймлення приватних кораблів і човнів з метою перевести якнайбільше кубинців до ЗСА. У зв'язку з цими витратами всі інші активності кубинської громади майже припинилися з браку фондів. Бернардо Бенес, віцепрезидент банку „Континентал Нешенел" заявив, що дуже добре проспеpують тепер бизнеси, які продають меблі, харчі, одяг. Всі інші бизнеси також постраждали.

ВІДМОВА ПРОГРАМОВОГО комітету Республіканської партії підтримати поправку до закону про рівні права для жінок і чоловіків (ЕРА) викликали широку дискусію в пресі і спекуляції про двоподіл в Республіканській партії, який, — на думку деяких аналітиків, — може значно пошкодити Роналдові Реґенові виграти президентські вибори осінню цього року. Позитивом вважається однак заява програмового комітету, що заходи в напрямі зрівняння є „потрібними і законними".

ПОЯВИЛАСЬ ПЕРЕСТОРОГА перед надмірним вживанням таких заспокоюючих середників, як Валіюм і Лібріюм, які, на думку спеціялістів, не можуть стати середниками для зменшення напруження у щоденному життю. Уряд і продуценти погодились, щоб лікарі, приписуючи своїм пацієнтам названі середники, які є дуже поширені на Заході, перестерігали їх проти призвичаювання і пояснювали про шкідливість у випадку надужиття.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ, один з кандидатів на президента з Демократичної партії гостро виступив проти економічної політики президента Картера і республіканського програмового комітету за відмову включити до плятформи вимогу про однакову рівність для чоловіків і жінок (ЕРА), яка опісля повинна б увійти до Конституції ЗСА. Сенатор заявив, що погана економічна політика уряду не тільки спричинилась до збільшення інфляції і рецесії, але також до порушення федерального платничого балянсу в черговому 1980-81 році.

У світі

ІРАНСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕБРАВ КОНТРОЛЮ значної частини фармацевтичної індустрії в Ірані, в більшості — німецькі хемічно-фармацевтичні фірми, які були головними продуцентами й доставцями ліків та операційних приладів. Дотепер невідомо, чи ця акція є відповіддю на німецьку участь у санкціях проти Ірану за схоплення американських закладників, чи початок якоїсь ширшої господарської політики. Деякі урядові чинники вимагають націоналізації різних ділянок індустрії, але дотепер вони не мали успіху. Зате іранська промисловість корисних копалин, асекураційна, транспорту і банки давно є під державною контролею. Окупація підприємств відбулася в різних випадках різно.

ВИБІР НОВОГО ЛІДЕРА ЯПОНСЬКИХ консервативістів, партія яких називається „Ліберальна демократична партія", відбудеться у вівторок 15-го липня. Найбільш правдоподібний кандидат Зенко Сузукі, один з найближчих співробітників покійного прем'єра Масайоші Оґіри, забезпечить тяглість тієї самої політичної лінії. Це і є один з головних арґументів для вибору З. Сузукі на цей пост. Колишній прем'єр Оґіра започаткував період тісної співпраці із ЗСА та у порозумінні з Вашінґтоном перевів дозброєння Японії. В цьому пляні властне відбулася остання нарада президента Картера в Токіо, коли він там перебував з нагоди похоронних обрядів М. Оґіри.

ПІСЛЯ ПЕРЕМОГИ християнскої групи Фалянґістів над іншими групами, а особливо над політичним середовищем і збройними формаціями колишнього президента Ливану Каміля Шамуна, керівництво Фалянґи проголосило свої найближчі цілі: повне об'єднання всіх християн-маронітів у Ливані й усунення баз Палестинської Визвольної Організації з теріторії Ливану. Для осягнення першого завдання група Фалянґи мусить ще приєднати третю частину християнського світу в Ливані, — тих християн, що ними керує колишній президент Сулейман Франджіє. Узброєні відділи групи президента Франджіє, які виступають під спільною назвою Марада, ведуть збройну боротьбу з Фалянґою, але вони значно слабші. Є можливості, що після перемоги Фалянги над Національною ліберальною партією колишнього президента Шамуна і її бойовою групою „Тигр", група президента Франдіє буде схильною до згоди.

Шевченківська Фундація признала $39,400 на розвиток культури

Вінніпеґ, Ман. (Шевченківська Фундація). — З приходів осягнутих у новому діловому році, який почався 1-го квітня 1980 року, Дирекція Шевченківської Фундації призначила 18 субсидій і стипендій у сумі $39,400 на проєкт розвитку української культури, головно на прохання студентські, які будуть виконуватися під час цьогорічних літніх вакацій. В кінці жовтня цього року передбачається виплатити нових $60,000 на аплікації, які вплинуть до того часу. Разом з попередніми роками, дотепер з приходів фундації розділено на потреби української культури в Канаді 501,056.82 долярів.

Організації і особи, які в цьому році будуть здійснювати проєкти з ділянок української культури, що заслуговують на фінансову підтримку Шевченківської Фундації, повинні заздалегідь подати свої проєкти на письмі з докладним описом проєкту, з його бюджетом і зазначенням, скільки фондів вони передбачають одержати з інших джерел на реалізацію проєкту, а скільки допомоги потрібно від фундації. Першенство дається проєктам, рекомендованим або спонзорованим Відділами КУК чи складовими організаціями КУК, які допомогли й дальше допомагають у збірці фондів Шевченківської Фундації. З чистих доходів цих фондів виплачується щорічні субсидії і стипендії. Прохання переслати на адресу фундації: Shevchenko Foundation, 456 Main St., Winnipeg, Manitoba, R3B 1B6.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВШ Передплатникам „Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують англомовний „Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати „Український Тижневик", але ще не вислали такого замовлення і передплати, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненого разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

Велетень на глиняних ногах

Називати російську імперію велетнем на глиняних ногах — це вже трафарет. Але прямо немає ради. Кращого і повнішого окреслення як те, яке колись стосувалося царської імперії, а тепер стосується її советського наслідника, не знайдено. Колись царська Росія розпоряджала колосальними просторами,мала велику армію, була в союзі з передовими державами світу, але коли прийшла вирішна життьова проба, Перша світова війна, вона розпалася. Її союзники добилися великої перемоги, але Росії це не врятувало.

Ця сама історія малощо не повторилася під час Другої світової війни. Росія, тим разом советська,знову була у таборі, який виграв війну. Але бракувало небагато, щоб вона знову, не зважаючи на перемогу союзників, програла. Цим разом прийшла їм з вирішною допомогою гітлерівська Німеччина і її союзники, які допустилися цілого ряду непростимих помилок і злочинів.

Здавалося, що кремлівські володарі, навчені важким історичним досвідом і незчисленними жертвами народів, прикованих до СССР, старатимуться усунути помилки, зроблять те, що потрібне, щоб змінити фундаменти СССР, щоб перетворити „глиняні ноги" на тверду основу для багатонаціональної системи, якою є СССР. Одначе не вийшло. Наслідники Івана Грозного, Петра Першого і Катерини Другої приречені йти шляхом, який намітили ті їхні попередники. Вони створили могутню збройну силу, розбудували неймовірний бюрократичний апарат, закріпили надсильну монопартію, але це все не є нарід.

Останні роки, а особливо 1979-1980 були часом великого напруження і хвилювань. Добу від Другої світової війни можна під деяким оглядом назвати „добою велеких помилок Заходу". На тлі тих помилок росла й зухвалішала сила СССР. Правда, і по боці Заходу не бракувало великих і мужніх потягнень, як плян Маршала, збройна допомога Південній Кореї, берлінський „повітряний міст", але це були вагомі й блискучі епізоди, непов'язані в безперервний ланцюг плянових заходів оборони перед агресією Москви. Коли ж до безпляновости й короткозорости долучилася злощасна в'єтнамська кампанія і її трагічне закінчення, могло здаватися, що над Заходом завис фатум. Захід думав про постійний зріст консумпції; советські генерали і їхні політруки на чолі з Леонідом Брежнєвим, Михайлом Сусловим, Олексієм Косигіном і іншими зброїлися по зуби й очікували, коли визріє ситуація, щоб вони могли витягнути руку по солодкий овоч перемоги. Бо й справді: на Далекому Сході мільйоновій Червоній армії, озброєній найкращою і наймодернішою зброєю протистоїть тверда червона китайська армія, але узброєна малощо не музейними експонатами воєнної технології: в Европі на три советські танки припадає один НАТО, на чотири советські гармати одна західня, на советські ракети СС-20 з атомовими головками альянти думають за три роки примістити свої в Західній Европі.

Москві закрутилося в голові від того відношення сил і їхня зброя задзвеніла в Афганістані, як попередження і передвісник дальших, ще грізніших для Заходу збройних ескапад. Світ, а зокрема Захід направду стрепенувся, на що в Кремлі розраховували, але не побоявся, не вгнувся, а стверд. А такого на Кремлі зовсім не сподівалися. Не допомогли погрози Ґромика і Червоненка в Парижі, не допомогли погрози Устімова, міністра війни СССР, і натиск Брежнєва. Вони зустріли клясичну відповідь: прийдіть і візьміть!

І не допомогли танки 3:1, атомові ракети, готові до акції ударні дивізії, яким Захід міг протиставити тільки свої сотні й курені. Бо танків і дивізій і ракет замало, коли у велетня глиняні ноги. Зовнішня політика є завжди функцією внутрішньої сили й спаяности. Внутрішня сила кожної державної системи — це довір'я населення і його готовість постояти за ту систему грудьми, це закон, що кермує країною, життям усіх, і тих на самому вершку і тих на найнижчому суспільному щаблі, це внутрішня справедливість, яка робить усіх громадян рівними й дає їм однакову шансу. А власне того в СССР бракує, як і не було в царській Росії, як і не буде у всякій російській імперії, якого кольору вона не була б.

І прийшлося Брежнєву пропонувати канцлерові Шмідтові переговори зі Заходом. Коли лякання велетенськими збройними перевагами не змусило другої сторони до капітуляції, тоді може можна добитися хоч частину своїх плянів шляхом розмов, обіцянок, маневрів і обману. Бож дотепер воно вдавалося. Але мабуть уже більше не вдасться. І раніше чи пізніше велетневі на глиняних ногах прийдеться зустріти долю усіх таких велетнів. А ними засмічена довга історія людського роду.

Роман Рахманний

РОЗМОВА ПРО НАШ ПОЛІТИЧНИЙ ФУТБОЛ

Розмовляймо радше про футбол... звичайно, про европейський, а не північноамериканський, що набрид мені майже так само, як і політичні балачки! — сказав мій приятель під час випадкової зустрічі в Монтреалі.

— Як про футбол, то про футбол говорімо! — погодивсь я негайно, як непоправний прихильник того виду спорту, що вимагає інтелігентного співдіяння всіх гравців, якщо вони прагнуть перемоги.

На фільмі моєї пам'яті ще й досі реґіструються рухливі постаті українських футболістів — з Кобзяра і Лисика почавши, почерез братів Маґоцьких і Скоценя та на Зенові Сниликові й молодших від нього змагунах скінчивши. В моїй душі ще й досі жевріє той теплий вогник, що розганяв окупантський холод у думках під час змагань львівської „України" чи перемиського „Сяну" або при читанні скупих, але яких електризуючих звітів про подвиги закарпатської „Руси".

Однак у розмову з приятелями насильно прорвалися телекадри спогадів із власних футбольних змагань — юнацьких, середньошкільних, і то навіть не двокомандних, а одноворітних.

Внаслідок браку потрібної кількости гравців ми — десь на майданчику під Високим Замком, на Кайзервальді ча на Горі Вульці, з неперевершеним завзяттям штовхали мізерний м'яч, з якого „передчасно дух утікав" щочверть години. Ми пробували забити його у ворота, що їх обороняли два оборонці та воротар. Здобуті ґолі рахувалися у користь напасників, а м'ячі, які попадали на „авт", зараховувалися як очка в користь оборонців воріт.

І дивне-диво. Хоч як щиро ми збивали куряву і нищили своє цінне взуття, хоч як голосно ми вигукували за кожним здобутим пунктом, коли воротар безуспішно „їв пилюгу", то все ж таки вдоволення з висліду не було. Так, були здобуті ґолі, був шум і пилюга здіймалася стовпом від човгання десятка пар черевик — гра була, але приємности не було. Кожен з нас тоді знав, що це лише „гра у власні ворота". Справжнього противника чи ворога не було, тож не було кому дати гідний бій. Ось що в мене на умі, коли я сьогодні спостерігаю майдан українського громадсько - політичного життя.

— Це асоціяція понять і глибоких вражень, — завважив мій приятель, а його обличчя зайнялося теплою усмішкою на згадку „юних днів, днів весни".

— Так, я також, коли тільки слідкую за нашими громадсько - політичними організаціями і рухами — світськими й церковними! — завжди маю враження, що я бачу нашу юність на запилюжених майданчиках Львова, Перемишля чи Станиславова... Громадські, політичні й церковні діячі — поодиноко і гуртами — безупину атакують одні-єдині ворота уявного противника, застосовуючи при тому всілякі чесні й недостойні трюки, щоб тільки перехитрити оборонців, прорватися до їхніх воріт і примусити воротаря „пилюгу їсти".

— Майданчиком у цьому випадку є найчастіше сторінки газет і журналів.

Скільки часу, енергії та живого життя цінних осіб (а не лише юнацькі черевики!) зношує наше суспільство — збірно, групово й індивідуально — внаслідок ось таких „футбольних змагань"!

— Ось там „демократи" атакують ворота українських „націоналістів" так неначе б український націоналізм по своїй суті не був народовладний. А тут, любовники російського народу, „невинного у злочинах Кремля", їдкою пилюгою очі своїм самостійницьким братам і сестрам засипують так, немов би вони були їхні „справжні" вороги... А ондечки, на іншому майданчику в ім'я уявного людства, згуртованого навколо суперницьких столиць, як Царгород (а де він такий є?), Москва і Рим, одні українські християни болючі „ґолі" забивають у ворота інших українських християн, що аж луна іде неначе від ударів молотка по цвяхах на українському хресті... Ще інші гравці в ім'я „дипломатії , як мистецтва можливого", українські історичні землі криваві роздають сусідам — себто частину свого гриша залишають ворогові, а самі грають в одні ворота. Це ворота тих українців, які не погоджуються на торгування Лемківщиною, Холмщиною, Підляшшям, Перемищиною Ярославщиною, Пряшівщиною, Білгородом чи Кримом в ім'я т. зв. „добросусідських відносин" з поляками, словаками, росіянами й татарами.

— Якщо б цей український футбол не був такий трагічний, то можна б подивляти завзятість отих „гравців". Авжеж дехто з них уже човгає ногами тільки між Захистом для старих і якоюсь домівкою, а однак із витримкою гідної кращої справи пробує „загнати ще одного ґоля" у противникові ворота... Лихо тільки в тому, що того ворога немає, бо в кожному випадку це ворота якоїсь української групи, не менш патріотичної, демократичної та гуманної ніж вони самі... Ось чому в нашому суспільстві такий відчутний сьогодні настрій без надії, втоми і гіркого несмаку. Хоч-не-хоч самі політичні футболісти дивуються: — Як це так?.. Ми ані здоров'я, ні часу, ні гроша не щадили, та й прихильних глядачів і оплесків нам ніколи не бракує, але від тієї політичної розігри вдоволення чомусь таки нема!

— І не може бути! Адже в підсвідомості кожного такого „футболіста" розжареним цвяхом вертиться думка: — Та це наші власні ворота ми атакуємо!

Ми власного воротаря і його співоборонців примушуємо „брудний пил із майданчика їсти", щоб незабаром і ми самі з коротким віддихом, а то й без віддиху на віки, залишили те грище даремних змагань.

— А чому мовчать „глядачі"?...Невже вони не сміють припинити цієї безглуздої гонитви? — запитала приятелева дружина.

—Ну, глядачі, як глядачі. Їм здається, що вони мають безкоштовну розвагу, тому час від часу підбадьорюють гравців... Достоту так, як це написав один наш поет в Україні: „Сьогодні зникає нація, а світ очманів на футболі..."

— А може, дорогий наш редакторе, розмовляймо про поезію, бо від того „футболу" мені дрижаки по плечах ідуть! — запропонувала приятелева дружина і ми всі троє, згідливо, взялися обмірковувати вірші наших поетів.

ЗАГАДКОВА АЛБАНІЯ

Албанія відіграє неспівмірну до своєї величини ролю. Три мільйони населення, невелика територія, слаба господарська система з незначною індустріялізацією не дають підстав до більшої ролі в світовій політиці, але її геополітичне положення великою мірою це надолужує. А до положення долучується ще й особливий характер албанського комунізму, який править країною від Другої світової війни.

Ще перед Другою світовою війною фашистська Італія окупувала Албанію, прогнала короля Ахмега Цогу, і включила її в італійський простір. У Другій світовій війні постала на терені Албанії комуністична партизанка на чолі з Енвер Годжею, який й до сьогодні кермує Албанією.

Албанія ворогує з Югославією, яка хотіла б підкорити їй собі, протиставиться Москві, 1978 року охолодила свії стосунки з Китаєм, з більшістю европейських держав не має дипломатичних зв'язків, торгує майже виключно із советськими сателітами і Югославією. У 1967-му році уряд замкнув решту церков і мошей-населення Албанії належало до тих головних віровизнань — і проголосив декретом „Бога в Албанії нема". Священиків і мул знищено, багатьох навіть фізично.

Ніякої опозиції до існуючого режиму немає. Немає дисидентів, бо якщо б такі появилися, їх швидко не стало б фізично.

Останнім часом Албанія почала звертати увагу на господарську розбудову. Ресурси на розбудову постачають нафта і хром. Поклади хрому належать до найбільших у світі і Албанія є третім по величині експортером хромової руди в світі. Нафтової ропи продукує вона річно коло п'ять мільйонів тонн, а останньо відкрито нові поклади. Відборці тієї ропи Німеччина, Швайцарія, навіть Румунія не приносять Албанії ніяких клопотів, бо не представляють собою ніякої загрози. На початку СССР постачав Албанії машини для розбудови промислу, потім Китай, а тепер починає Югославія. Західня Німеччина постійно була головним доставцем із західніх промислових країн.

Крім ропи й хромової руди Албанія експортує електричну енерґію. Відборцями електроенерґії є Югославія, Австрія, Греція. Тепер будується на ріці Дріні великий гідроелектричний комплекс, який дасть змогу Албанії стати одним з більших експортерів електроенерґії.

П'ЄСА, ЯКА „РОЗОБЛАЧАЄ СУЧАСНУ БУРЖУАЗІЮ"

Київ. — Повинуючись наказові Комуністичної партії, речники якої чимраз більше заявляють, що письменники і публіцисти своїм пером повинні „брати активну участь в сучасній ідеологічній боротьбі", советський драматург А.Лавринюкас, литовець, створив п'єсу — „Прірва", яка, — як пише київська „Радянська Україна", - „розоблачаючи сучасну буржуазію", показує правду про життя двох світів — соціялізму і капіталізму". Ця п'єса в дальшому твердить газета — „виховує людей в дусі комуністичних ідеалів, непримиренности до чужих нам поглядів".

Змістом цього „шедевру",що видимо відповідає вимогам партії і насвітлює „примарність лицемірних гасел капіталістичного світу про права людини" , є життя литовського подружжя в ЗСА, яке по тридцятьох роках розлуки зустрінулися у Ню Йорку.

Жінка прибула з України, а її чоловік живе в Америці, приїхавши сюди з табору для переміщених осіб. І героїня, вихована на „радянських принципах" старається допомогти людям, але „перед нею глуха стіна незрозуміння".

Коли ж вона відмовляється від інтерв'ю із „заздалегідь зфабрикованим текстом" (що саме діється у Совєтському Союзі), про її мужа у газеті появляється „компромітуюча стаття", його „розорюють", оточення їх переслідує, а вкінці перед їхнім помешканням появляються „хулігани" — „Комітет по підримці за права людини в СССР", щоб вони обидвоє зі „своєю червоною дружиною залишили їхнє місто". Вкінці „приголомшена" жінка у фіналі п'єси каже: „Я, напевно, ніколи не звикну до цієї країни". Однак її муж не спроможний нічим допомогти, „пропонує заспокійливі таблетки". А вневдовзі він знаходить записку, що вона покінчила зі собою.

Схвалюючи цю п'єсу, що її уже відіграють по всій Україні, газета і хвалить її автора за його „принципову, партійну життєву позицію", висловлює йому признання за те, що він у своїй п'єсі — „викриває сучасну буржуазну цивілізацію з її антигуманими законами (яка) нівечить особистість, породжує егоїзм, жорстокість"...

Про цього роду п'єси, жаль чимраз частіше можна вичитати в советській пресі. Творять такі „шедеври" драматурги, пишуть цього роду повісті письменники, нанизують такі „перлини" в поезіях поети, бож не мають виходу. І водночас створилася неймовірна прогалина, якої вже ніколи не можна буде виповнити. Для літератури, яка віддзеркалювала б справжні настрої, де був би вияв мистецького слова, у цій країні немає місця. А з цим величезна втрата, що її вже не можна надолужити.

Лев Яцкевич

ПРИЧИНИ ЕКОНОМІЧНОГО ПАДІННЯ АМЕРИКИ

Світ, у якому живемо, зміняється, немов у калейдоскопі, а з ним наша нова, прибрана батьківщина, ЗСА. Приглянься деяким основним фактам і подіям, які можуть мати драматичний вплив на наше життя у найближчім майбутнім. Не зважаючи на кризу пального в 1973 році, тривожні заклики про потребу обмеження імпорту нафти, шляхом ощадности пального і збільшення продукції американських родовищ, ЗСА імпортують тепер 47 відсотків свого запотребування на нафту. По шести роках балачок про потребу енерґетичної самовистачальности, американська залежність від арабської нафти поглибилася на 30 відс., в порівнянні з 1973 роком. Американські нафтові компанії, користаючи з підвишок цін за нафту ОПЕК-ом, добивають до тих цін свій заробіток, що в тому році становить, пересічно, 200 відсотків. Висока ціна за бензину та брак американських, малих, економних автомобілів, вплинули на збільшення імпорту чужинецьких возів та катастрофічний спад продажу американських автомобілів. У висліді, американська фірма Крайслер найшлася на березі банкрутства, а за нею крокує фірма Форд. Біля півмільйона автомобільних робітників найшлися без праці.

Сьогодні найбільшими економічними ворогами ЗСА є Японія та Німеччина, що засипують ринок Америки своїми товарами, збільшаючи в той спосіб її негативний баланс імпорту та знецінюючи американський доляр.

Відсталість технології

Не краще представляється справа на політичній арені, де ЗСА, своїми постійними ваганнями та поганим „таймінґом" реакції на Іранську та Афганську кризи, впровадили себе в імпас, з якого вони не можуть тепер вийти. Цілий світ хворіє на брак лідерів; найбільш, проте, дошкульно відчуває це Америка. Перебравши від Англії керівництво світу, ЗСА виявилися до тієї ролі належно непідготованими.

Як, проте, вияснити собі спад американської індустрії, яка по завершенні Другої світової війни, була повна динамізму та не мала дослівно жадного суперника у світі? На те склалося багато причин, з яких найважливіша — це відсталість американської технології. Американська капіталістична система основана на продукції, що її фінансують акціонери, які, очевидно, вимагають за те якнайбільших доходів. Щоб зробити акції атрактивними, цебто піднести їхній прибуток та ціну на біржі, директори індустріяльних фірм часто-густо ощаджують на інвестиціях, користуючися старими, зношеними машинами, які не можуть дати тієї видайности, що нові, модерні машини, якими користується сьогодні японська, німецька, а частково французька індустрії. Вони, не тільки дають більшу видайність (кількість продукту на одиницю часу), але вимагають також меншої обслуги. У висліді, німецькі та японські продукти набагато дешевші за американські. Щоправда, Японія і Німеччина мусіли змодернізувати свій промисел, тому, що вони були знищені під час війни. Але те саме повинна була зробити також Америка, тимбільше, що вона вийшла з війни переможцем.

Конкуренти

Японія, яку, до речі, Америка по війні відбудувала, кинула виклик американ-

(Закінгення на стор. 4)

В.П.

II ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД ПІДГАЄЧАН У ДЕТРОЙТІ

(1)

Оглядаючи фізичну карту України, зразу можна запримітити, що місто Підгайці знаходиться на межі Поділля й Опілля. Звідсіля на північний схід простягається незвичайно родючі в золоту пшеницю подільські поля, а на південний захід, на Опілдю, багатства дерев, копалин і расової худоби.

Підгаєччина багата не тільки на природні багатства, але не менше багата на історичні події, які сягають XIII ст., а з них такі, як: поява чудотворної ікони в Зарваниці в половині XIII ст.; цілковите знищення міста в XУI ст.; а від 1463 року місто на новому вже місці пише нові сторінки історії. У другій половині XУII ст. його облягав гетьман Петро Дорошенко, а наприкінці XУIII ст. воно підпадає під австрійське панування і тоді починається його розквіт. У новій історії Підгаєччина стала відомою із постою та кривавих боїв УССі-в над Стрипою у Першій світовій війні. Від початку XX ст. Підгаєччина належала до найсвідоміших повітів Східної Галичини. Вона була жорстоко „пацифікована" польською владою у 1930 році.

Під час Другої світової війни на її північнозахідних теренах мала свій осідок III воєнна Округа УПА „Лисоня", а частини УПА до 1948 року сильно держалися і діяли в околицях Старого Міста. В липні, 1944 року, чимало свідомих підгаєчан залишило рідні землі, виїхавши на Захід, а по війні поселилися у різних країнах вільного світу.

Організація Підгаєчан

Ядро зорганізованих підгаєчан створилося 2-го листопада 1969 року в Детройті. Тоді основано Ініціятивну Групу Підгаєчан. У лютому 1970 року в Клівленді, ЗСА, основано Головний Підготовчий комітет, якому доручено зорганізувати Загальний З'їзд. Перший Загальний З'їзд Підгаєчан відбувся 29-го-30-го травня 1971 року в Торонто, Канада. Тоді вибрано Головний Комітет Підгаєчан, якому доручено: 1- завершити організацію Підгаєчан у вільному світі; 2-зібрати матеріяли і видати реґіональний збірник „Підгаєцька Земля"; 3-зібрати фонди на його видання. У 1972 році. вибраний на з'їзді голова Головного комітету інж. Василь Колодчин очолив також редакційну колеґію, а секретарем став д-р Зеновій Стельмах. Ведення головної канцелярії доручено В. Папіжеві, а фінансові справи доручено Д. Сулимі. В квітні 1974 року на головного редактора збірника запрошено д-ра Тараса Гунчака, професора історії в Ратґерському університеті.

Другий Загальний З'їзд

Головний Комітет постановив, що Другий Загальний З'їзд Підгаєчан відбудеться в той час, коли появиться збірник.

Проблеми пов'язані з опрацьованням і виданням реґіонального збірника мали і мають усі реґіональні комітети. Не обійшлося без них і Підгаєцькому. Великими зусиллями та жертвенною працею невеликого гурта працівників та за моральною і фінансовою підтримкою широких мас земляків їх вдалося з успіхом розв'язати. І коли стало наглядним, що збірник, а одночасно й фотоальбом незабаром появляться 3-го листопада 1979 року Головний комітет вирішив відбути II-ий Загальний З'їзд 24-го травня 1980 року, в місті Детройті.

Зацікавлення широких кіл земляків-підгаєчан працею Головного Комітету, а книгами зокрема, було велике. Тому зрозуміло, що на з'їзд прибули земляки з Англії, Мехіко, а з Канади, починаючи з далекого Ванкуверу до Монтреалю. Із ЗСА з Денверу на заході, а з Ню Йорку на сході; з Міннеаполіс на півночі аж по соняшну Фльориду на півдні. З'їхалися, щоб ще раз бути однією великою земляцькою родиною. Поверх 200 родин земляків та з ними споріднених прихильників засіли до ділових нарад, щоб зробити підсумок дотеперішньої роботи і накреслити пляни на майбутнє.

Ділові наради

Простору залю українського православного катедрального храму св. Покрови від вчасного ранку 24-го травня почали заповнювати учасники з'їзду. О год. 10:15 ранку голова Головного комнітету, інж. Василь Колодчин коротким вступним словом, а відтак молитвою відкрив Другий Загальний З'їзд. Хвилиною мовчанки вшановано світлу пам'ять тих 197 земляків, що відійшли у вічність у міжчасі обидвох з'їздів. Після прийняття порядку нарад, до Ділової президії запрошено: д-ра Олексу Яворського (Торонто) — почесного голову, Ярослава Пастушенка (Ню Йорк) — предсідника, Д.М.Гайву (Англія) і мґра Василя Ліщинецького (Клівленд) — містоголову, Оресту Тиху-Яримович (Чікаґо) та інж. Петра Саляка (Ню Йорк) — секретарів. Згодом вибрано Номінаційну та Резолюційну комісії. Номінаційну очолив мґр В. Ліщинецький, Резолюційну — Методій Кінах.

Протокол з Першого Загального З'їзду відчитав секретар д-р Зеновій Стельмах.

Звітування

Голова Головного комітету інж. Василь Колодчин у своєму вичерпному звіті підкреслив ідею та цілі, для яких зорганізувалися підгаєчани. Земляки, які в різний час і обставинах покидали рідну землю, обіцювали служити дальше рідному народові. І коли з України надходили тривожні вісті про жорстоке нищення окупантом української культури, історичних пам'яток, палення бібліотек, тоді виринула думка зібрати матеріяли і видати мемуарно-історичний збірник і тим чином зберегти все те, що пощастить для майбутнього. Водночас його видавці кермувались правилом, що збірник матиме лише тоді історично-наукову вартість, коли події будуть описані об'єктивно, оперті на фактах та достовірних джерелах. І це нам пощастило зробити. Праця тривала повних 9 років. Книги появилися завдяки наполегливій праці невеликого гурту редакторів та співробітників і підтримці загалу підгаєчан і прихильників. І в один час появилися дві книги — збірник „Підгаєцька Земля" — 744 сторінок та фотоальбом „Мандрівка Землями Підгаєччини" — 170 сторінок, книги, які взаємно себе доповнюють. У них поміщено вибраний матеріял. І хоча видавці свідомі були, що стрінуться з різною оцінкою, а можливо, з критикою, то все ж таки вони прийняли на себе зобов'язання виконати все чесно і совісно. Як головаГоловного комітету та одночасно редакційної колеґії . В.Колодчин склав подяку всім редакторам та співробітникам за їхню працю. З повним вдоволенням він подякував співробітникам Головного комітету за взірцеву співпрацю. Наприкінці він подякував всім землякам і прихильникам за моральну і фінансову підтримку, без якої не можна було б осягнути наміченої цілі.

Протоколярний секретар д-р Зеновій Стельмах звітував про свою працю, яка не обмежувалася виключно до писання протоколів з нарад, але й допомогою у різних ділянках праці Головного комітету. Головним його зайняттям був переклад старих документів, а під час друкування книг він допомагав у коректі.

Докладний звіт, на основі діяльности Головного комітету, склав екзекутивний директор Василь Папіж. Він є один із співініціяторів об'єднання підгаєчан; від першого дня був керівником головної канцелярії. До комітету напливало щорічно понад 300 ділових листів. Треба було полагоджувати біжучі справи і відповідати на листи. В обсяг праці в канцелярії входив теж — контакт із 24-ма осередками та біля 1,000 родинами підгаєчан. Впарі з тим В. Папіж опрацьовував інформаційні матеріяли. Від квітня 1970 року він опрацьовував і був відповідальним редактором періодика „Слово Підгаєчан". До II-го з'їзду появилося 21 число, по 1,000 примірників кожне. Працював також для перевидання чудотворної ікони Матері Божої в Зарваниці. Перевидану ікону поблагословив Блаженніший Отець Йосиф, Патріярх УПКцеркви. Поверх 1,000 ікон розійшлося по різних країнах світу. Він був теж членом редакційної колеґії збірника, написавши низку статтей до нього, передруковуючи матеріяли та допомагаючи у технічному редагуванні збірника. Як упорядники фотоальбому „Мандрівка Землями Підгаєччини" він зібрав матеріяли, опрацював текст, та за вказівками мистця Юрія Козака, технічно оформив альбом.

(Продовження буде)

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

50-річчя зсвященства отця крилошанина Василя Джиджори

Хоч завдяки поступові медичних наук і медичній самоосвіті вік людини в теперішніх часах продовжується, то діждатися 50-річного ювілею праці в установі, організації чи товаристві — це рідкість. Щоб діждатись такої унікальної хвилини в житті, треба мати особливу ласку в Бога. Такою власне ласкою обдарував Всевишній о. крилошанина Василя Джиджору, пароха української католицької церкви св. Юра в Північному Піттсбурзі, Па., який у квітні ц. р. завершив 50 років відданої й жертвенної праці у винограднику Христа і є найстаршим активним священиком на терені філядельфійської Митрополії. Вдячні парафіяни церкви, що в ній о. Джиджора працює вже 18 років, та ширша українська громада Піттсбургу відзначили цю славетну подію величавим ювілеєм у неділю, 15-го червня ц. р.

о. крил. Василь Джиджора

Отець Джиджора народився 1896 року в селі Заставці, повіт Підгайці, як найстарший син місцевого дяка. Після закінчення початкової школи в родинному селі навчався в гімназії в Рогатині до 1914 року. Перша світова війна перервала його навчання, а в наступному році австрійська влада покликала його до війська.

По розвалі Австрії в 1918 році Василь Джиджора вступив до Української Галицької Армії і ділив з нею її долю й недолю — хвилі її піднесень і трагічного епілогу. Повернувшись із центральної України додому в 1922 році, продовжував навчання в гімназії в Бережанах і закінчив її іспитом зрілости. У 1925 році вступив до Богословської Академії у Львові, що була під керуванням ректора о. д-ра Иосифа Сліпого, теперішнього Патріярха і кардинала, закінчив у ній студії в 1929 році й прийняв свячення з рук сл. п. ісповідника Владики Никити Будки 13-го квітня 1930 року.

Після цього о. Василь був завідателем парафій у Львівській дієцезії до й під час Другої світової війни. В 1944 році за дозволом Митрополита Андрея Шептицького, рятуючись від московсько-большевицької навали з тисячами українців залишив береги рідних земель і вступив на бурхливий шлях еміграційної одіссеї.

Спершу Отець виїхав до Словаччини, а звідти до Німеччини, де в таборах виконував священичі обов'язки серед наших нових еміґрантів до 1950 року, себто до виїзду до З'єднаних Стейтів Америки. В 1951 році одержав номінацію на асистента при парафії церкви св. Володимира в Скрентоні, Па. Три роки згодом був призначений завідателем парафії церкви св. Петра і Павла в Вільмердінгу коло Піттсбурґу, де працював до травня 1962 року.З цього часу є парохом церкви св. Юра в Північному Піттсбурзі.

Отець Джиджора своєю добротою, вирозумілістю і тактом з'єднав собі всіх своїх парафіян і давав їм стимул до відродження, розвинення і скріплення дрімотного церковно - релігійного життя парафії. Без боргу і без зовнішньої фінансової допомоги побудував тут чудову церкву св. Юра, що її візитував Патріярх Иосиф 19-го травня 1973 року. Ця церква збудована в українсько - візантійському стилі та має іконостас із іконами пензля Святослава Гординського.

У 1975 році Патріярх Иосиф підніс отця Джиджору до ранґи почесного крилошанина. Отець крилошанин додержується приписів Синодів Помісної Української Католицької Церкви, від самого початку підтримує Патріярхальний рух на терені Піттсбуржчини та працював і працює над відродженням громадсько - національного життя українсько - руської громади західньої Пенсильванії.

Ювілейні святкування почались співаною Службою Божою, що її відправив о. Ювілят у співслуженні о. монсеньйора Расселя Данильчука, декана піттсбурзького деканату, та о. Петра Тея, пароха візантійської католицької церкви св. Духа. Гостем на Службі Божій був Владика Іван Белок, в заступстві Владики Степана Коціска, якому асистували о. монс. Михайло Польовий, парох церкви св. Івана Хрестителя, та о. Джеймс Спонтак. Співав мішаний хор „Калина" під керуванням Ірини Владучик. Церква була вщерть виповнена гістьми, серед яких було чимало священиків, кілька Сестер-монахинь та рідня о. Ювілята — інж. Медуха і п-во Берези з Філядельфії.

Отець Данильчук у своїй проповіді говорив про важливість покликання до священичого стану та різнородність шляхів, якими Боже Провидіння здійснює це покликання відносно юнака. Стати священиком і служити Богові — це була мрія молодого Василя Джиджори. Цю мрію Бог допоміг йому здійснити, і о. Джиджора досконало виправдав цю Божу поміч і плян Божого Провидіння. У здійсненні цього пляну має теж великі заслуги перед Богом вірна дружина о. Ювілята, пані-їмость Антоніна, яка віддано співпрацювала з ним впродовж п'ятидесяти років його священослужіння.

Ввечорі відбувся бенкет у готелі Вілліям Пенн з присутністю близько 350 осіб. Після інвокації о. мон. Петра Тея голова бенкетового комітету Михайло Федора, мол., представив тостмайстра бенкету о. монс. Михайла Польового, який вводив промовців та розвеселяв гостей дотепами. Перед промовами відчитано благословення Папи Івана Павла II та привіт від Патріярха, який, вітаючи Ювілята, сказав: „Це велика подія у Вашому житті і при тім Божа благодать, що не кожному священикові дана. Півстоліття праці в твердому і бурхливому столітті з двома війнами і різними лихоліттями! Ви пройшли великий шлях праці і жертви і Бог благословив Вас". — Сердечні, теплі привіти прислали Єпископ Василь Лостен і Ізидор Борецький, президент Джіммі Картер, губернатор Дік Торнберґ, посадник Річард Каліджирі, Палата Представників Пенсильванії, комішіонери повіту Аллеґені — Т. Форстер, д-р Ц. Вехт і д-р В. Гунт; крайова управа Українського Патріярхального Товариства, відділ УПТ у Філядельфії, головний комітет Підгаєчан і Українське Технологічне Товариство в Піттсбурзі.

Глибоке змістом слово про значення священичого стану та про заслуги о. Ювілята сказав Владика Іван Білок. Отець Данильчук підкреслив тернистий шлях о. Джиджори в початковій стадії його праці в Америці, коли то його дружина мусіла працювати у фабриці, щоб заробити на життя. Д-р Василь Ящун, проф. Піттсбурзького університету, в своїй промові підкреслив вірність о. Ювілята традиціям Помісної Української Католицької Церкви й її теперішньому Патріярхові Иосифові та вірність традиціям українського народу. Обидві ці традиції сплелись у синтетичну цілість так міцно, що відділити їх не можна без ушкодження однієї з них.

Отець Ювілят у своєму прикінцевому слові подякував промовцям за сказане. Особливу подяку висловив Владиці Іванові Білокові за зрозуміння важливости 50-річної праці священика своєю участю в ювілеї та за його щирі слова признання. Подякував теж комітетові під головством Михайла Федори за труд, вложений у підготовлення ювілею, та всім парафіянам за їх довголітню віддану співпрацю. На особливу подяку — сказав о. Ювілят — заслуговують Джон Смит і Степан Вачик. Дяк Михайло Білик вручив о. Ювілятові п'ять тисяч долярів, як дар любови від парафіян.

Співом „Многоліття" у намірені о. Ювілята та молитвою благословення, що її зачитав о. монс. Василь Шереґі, парох Візантійської католицької церкви в Мк Кіспорт, Па., закінчено офіціяльну частину бенкету, після чого присутні складали о. Ювілятові особисто ґратуляції. Після бенкету була танцювальна забава, що продовжувалась до півночі.

Це ювілейне святкування ще більше скріпило гарні взаємовідносини між парафіянами й ширшою українською громадою Піттсбурґу та о. Джиджорою, що в свою чергу вплине на їх дальшу гармонійну й плодотворну працю на ниві Христа і нашого народу.

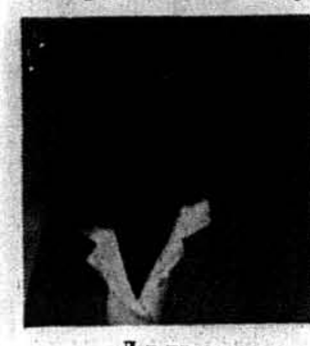
Василь Ящук

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Дзвінка Кришталович — нова професіоналістка на терені Клівленду.

В неділю 15-го червня в Клівлендському університеті (Marshall College of Law) Дзвінка Кришталович одержала диплом з права magna cum laude. Дочка Ярослава і Ярослави Кришталович, батько якої активний у Пласті та суспільно-громадській праці на терені Клівленду, доктор права Дзвінка Кришталович є членон Пласту куреня „Буриверхи". Вона була виховницею у Пласті, кількакратно членом Станичної Старшини та команданткою табору юначок на оселі „Писаний камінь".

Вихована в патріотичному домі батьків, у Рідній Школі, Пласті та Українському Музичному Інституті (гра на фортепіяні), вона володіє дуже добре українською мовою та на кожному кроці у чужому середовищі все і всюди підкреслює своє українське походження та стає завжди в обороні української правди.

Д-р права Дзвінка Кришталович

Крім згаданого диплома з права вона у свій час здобувала звання бакалавра з російської мови і з педагогіки в Огайо Стейтовому університеті в Колюмбусі, диплом маґістра з педагогіки — в Стейтовому університеті в Кент, Огайо. Дзвінка є членом — основником 222-го Пластового Відділу Українського Народного Союзу ім. „Сірого Лева".

Антін Яцишин

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У звідомленні про пластові табори на „Вовчій Тропі", поміщеному у числі газети з 11-го липня ц.р. трапилась основна помилка. У третьому відступі має бути: „Табір новачок п. н. „Зачарований ліс" нараховує 70 новачок та 14 членок булави і є під проводом комендантки пл. сен. Роми Гарасимяк („Гребля"). Її заступницею і бунчужною є ст. пл. Леся Слободян („Чортополохи")", а далі як в тексті. Також трапилася помилка в прізвищах Тараса і Романа Ковчів.

СПОРТОВИЙ ТАБІР СУМ-А

Елленвіл, Н. Й. — Від 20-го липня до 9-го серпня ц.р., тут на Оселі Спілки Української Молоді Америки відбуватиметься спортовий табір для юначок і юнаків до 17-го року життя. Спортовим табором вже від років успішно керує Ярослав Петрик, член Центральної і Крайової управ СУМ, а головними інструкторами будуть: С. Касіяненко, Наталія і Любомир Кормелюки і цілий ряд інших досвідчених викладачів. У програмі передбачено: копаний мяч, відбиванка, легкоатлетика, теніс (на новозбудованих кортах), плавання, мандрівництво тощо. Табори в Елленвіллі проходять під контролею Крайової Управи СУМ-А.

КОМПАНІЯ ЗІРОКС ОБНИЗИЛА ВІД 6-10 ВІДСОТКІВ ціни на шість родів своїх дешевіших масових розмножувачів (копіювальних машин). Причиною тієї значної знижки є загальна рецесія з одного боку, а з другого зріст японської конкуренції, яка постійно кидає на ринок нові уліпшені моделі. Крім цього Зірокс впровадив численні загальні уліпшення в кредиті для клієнтів, в грошевому звороті за старі розмножувачі та за модернізацію й перебудову старих машин. Згідно з керівництвом компанії ці заходи умотивовані передбачуваннями погіршенням ринкових умов.

НЕЗАЛЕЖНА ГРУПА РЕСПУБЛІКАНЦІВ ЗАПОВІЛА спеціяльну збірку фондів для кампанії Роналда Реґена і приобіцяла зібрати кілька мільйонів долярів, які згідно з поясненням Пітера М.Фленигана, свого часу дорадника президента в Адміністрації Річарда Ніксона, будуть зужиті переважно на кампанію в телевізії, пресі і виданні літератури завданням якої буде показати помилки теперішнього президента Картера. Також інша група республіканців зобов'язалася зібрати 25 мільйонів долярів для Реґена. Крім того кожний офіційний кандидат отримає з федеральних фондів 29,4 мільйона долярів на передвиборчу кампанію.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ПРОГРАМОВИЙ комітет, опрацьовуючи плятформу для Конвенції, яка вже почалася в Детройті, знову виступив проти президента Джіммі Картера за його кволу економічну політику. В декларації цього комітету сказано дослівно: „Картер повинен відійти!". Головним документом у закиді являється квола. — на думку республіканських політиків і економічних знавців, — енерґетична політика Уряду президента Картера.

Статтю...

(Закінґення зі стор. 1)

якщо Захід має перемогти.

Кінчає свою статтю д-р Добрянський відміченням, що в зовнішній політиці ЗСА вже є зрушення в потрібному напрямі: зацікавлення мусульманськими народами, про що постійно пригадував Крайовий Комітет Поневолених Націй, хоч не багато було тих, що слухають. Правильним розумінням природи російсько-комуністичного імперіялізму і розумінням незалежницьких аспірацій неросійських народів, поневолених СССР, можна було б багато зробити для справи справжнього миру вже тепер, не чекаючи на конфронтацію і навіть цим запобігаючи їй.

Стипендисти Фундації УВУ

Чи може бути краще продовження пам'яти наших найрідніших, педагогів, громадських працівників, що відійшли від нас, як уможливлення дальшої українознавчої освіти молодим учителям, виховникам молоді, що жертвенно працюють і працюватимуть над нашим доростом? Цей вінок, що не в'яне, лучить три покоління в спільній ідеї-любові до рідного.

З гордістю представляємо нашій громаді першу листу стипендистів на Педагогічний курс Українського Вільного Університету, що відбудеться від 28-го липня до 22-го серпня цього року в Мюнхені. Стипендія звичайно покриває оплату за навчання, побут у гуртожитку Рідної Школи й трамвайну карту.

Боян Онишкевич

Стипендію імени св. п. проф. д-ра Костя Кисілевського одержав Боян Онишкевич.

Боян Онишкевич здав з відзначенням матуру, а тепер учителює в Школі українознавства ім. І. Калинця в Трентоні, Н. Дж. Його індивідуальний підхід до шкільної і пластової молоді, вроджені педагогічні здібності, прикладна солідарність, бездоганне знання української мови, охота та бажання продовжувати й поглиблювати своє знання для дальшого навчання в школах українознавства, поруч університетських студій, та те, що він зголосився — вирішили справу призначення йому цієї стипендії.

Дарія Уздейчук.

Стипендію імени св.п. Марії Малащук одержала Дарія Уздейчук.

Дарія Уздейчук з відзначенням здала матуру в Школі Українознавства при парохії св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., де вже два роки вчителює. Вона теж виховниця СУМА, належить до танцювальної групи „Карпати'', до вокального ансамблю „Промінь'', залюбки рецитує та є студенткою Мангеттен коледжу. Вона дуже любить вчителювати і працювати з дітворою взагалі.

Оксана Кіцюк

Стипендію імени св. п. Богданни Л. Сидор-Чарторийської одержала Оксана Кіцюк.

Оксана Кіцюк здала з відзначенням матуру в Школі українознавства при парохії св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., де вчителює вже чотири роки. Вона закінчила вищі студії кум лявде з чужих мов у Нюйоркському стейтовому університеті, а тепер продовжує науку на маґістерський ступінь з педагогіки в Мангеттен коледжі в Ню Йорку. Кілька років вона була виховницею СУМА, членом танцювальної групи та ансамблю „Промінь".

Стипендію Українського Народного Союзу на студії мови і літератури на Філософічному факультеті УВУ одержав Михайло Ляхович з Югославії, де дуже потрібні україністи. Він любить наш нарід, нашу мову та нашу культуру і тому хоче студіювати в Українському Вільному Університеті, але матеріяльні обставини в його сім'ї, — він один з десяти дітей, наймолодшій сестрі лише шість років, — не дозволяли досі на це.

Стипендійна комісія дякує жертводавцям за цінні стипендії, а молодим стипендистам бажаємо якнайкращих успіхів у науці в Українському Вільному Університеті в Мюнхені цього літа.

Стипендійна Комісія Ф-УВУ

Гарний дарунок

В школі українознавства ім. Тараса Шевченка в Рочестері, Н.Й., відбувся як і минулими роками кінцевий іспит. Склало його десять студентів, а це Бабюк Андрій, Ґалуга Юрій, Зазуляк Олег, Колцьо Уляна, Костик Степан, Лужецький Василь, Мартинець Хтистина, Несторович Михайло, Стефанів Павло і Телега Леся.

Одинадцять років вони пильно відвідували школу, тому мали гарні успіхи в науці. Інші їхні товариші подорозі помалу відпадали через брак витривалости і охоти вчитися свого, рідного. З числа 27 у першій клясі до одинадцятої дійшло восьмеро, а два доскочили пізніше. Цього року всі вони одержали свою нагороду.

Для нових абсольвентів, учителів, гостей і родини дбайливі матері влаштували маленьке прийняття, на якому вітали їх і поздоровляли з нагоди закінчення школи отці парохи обох церков: о. монсеньйор Микола Бабак й о. совітник Василь Осташ; голова Українського Когресового Комітету інж. Роман Куціль, голова Батьківського кружка школи Любомир Ґалуга, директорка школи мгр Надія Трач, опікунка кляси архітект Людмила Демиденко і довголітня вчителька і опікунка Любов Цегельська. Від учнів промовляв М. Несторович, а Леся Телега подала коротку історію кляси. Христина Мартинець рецитувала вірш Ліни Костенко.

В нагороду за пильність всі абсольвенти дістали книжку Олеся Бердника „Сини Світовида'' з підписом директорки школи й опікунки кляси. Це гарна повість з часів київського князя Кия, через яку золотою ниткою в'ється змагання до об'єднання племен, до спільної дії проти ворогів. І ввесь час підкреслена велика набожність людей, що звертаються про допомогу до своїх богів.

Книжка написана легко й дуже цікаво — це одна з кращих повістей названого вгорі автора. Видана Самвидавом (Київ 1963).

можна її дістати в Канаді і в ЗСА. Це дуже добра й відповідна лектура для молоді, і тому всі випускники, які дістали її в дарунок, прочитають її і заохотять інших прочитати цю книжку.

(Л.Ц.)

Причини...

(Закінчення зі стор. 2)

ській домінації в ділянці комп'ютерів, електроніки та синтетичних волокон Німеччина, Франція та Совєтський Союз дігнали Америку в продукції вирощувальних атомних реакторів, які продукують тепер більше ядрового матеріялу, ніж його самі спалюють у своїх атомних горнилах.

Другу поважну турботу ЗСА становить присмерк виробництва американської сталі, що є, не тільки менше видатне, але сама сталь гірша за чужинецьку. Для прикладу можна згадати, що Америка майже 50 відсотків сталі та 40 відсотків усіх гайок, болтів та великих шруб спроваджує тепер з-за кордону.

Сьогодні американський промисел зв'язаний в динамічній системі світового економічного росту, що основується на технологічних поліпшеннях та новаторствах, в яких, на жаль, Америка залишилася далеко позаду. Основу новаторства та змін у технології становлять досліди та розвиток нових метод продукції (т. зв. рисерч енд дивелопмент). У тій галузі Америка, в останніх роках, стоїть також далеко позаду інших індустріяльних країн. Заавансований промисел Німеччини та Японії зумовив у цих країнах зменшення інфляції дорогою стабілізації цін, більшу видатність продукції та надвишку в закордонній торгівлі. Щоб припинити присмерк американської індустрії, її доцьогочасна капіталістична система вимагає докорінної зміни.

Але хресними батьками сьогоднішнього, американського імпасу слід вважати, в першій мірі Едісона та Генрі Форда, що своєю геніяльною винахідливістю та масовою продукцією започаткували дешеву конзумпцію та фікцію необмеженого росту і необмежених ресурсів Америки.

Американський покупець на протязі останніх 100 років став предметом рафінованої реклями, що промощувала собі шлях до його складної психологічної системи та, у висліді, створила найбільш марнотравне суспільство світу, яке у великій мірі відповідальне за сьогоднішню енерґетичну, та економічну кризи, що лягли в основу падіння Америки.

Ґлен Спей вітає свого пароха о. Богдана Скаскова

Відзвучали слова прощання, затихає живий голос громади, й автомобілеві вогні, вихоплюючи з темної ночі зелені травники й кучеряві дерева відпочинкової оселі „Верховина", розносять у світ частки тепла й любови, набутої отут, на принятті на пошану новопризначеному о. пароxові Богдану Скаскову.

Сам о. Богдан є людина надзвичайна. Надзвичайна своєю особистістю, своїм життям. Життям у всій його повноті — з тишиною церковного притвору й лихими громами війни. Життям людини, яка, відкинувши світогляд споживача, вибрала світогляд громадянина в широкому національному розумінні цього слова. Людини, що всю напругу фізичних і духових сил спрямовує на досягнення гуманістичних ідеалів в боротьбі за щастя свого народу.

Ще в дитинстві він інтуїтивно віднайшов своє призначення в житті — для нього було найбільшою втіхою імітувати церковні ритуали біля придорожнього хреста. Від того почалось. Далі була Львівська Богословська Академія, далі була війна, еміґрація, тяжкі початки „від зера"; вкінці відповідальне урядове становище. Але урядник Богдан Скасків був вірний своєму життєвому покликанню, й ось, перемагаючи всі перешкоди у досягненні мети, він стає священиком, і наша численно зібрана громада вітає його, свого пароха. День напередодні був надзвичайно погідний і теплий, наче зігрітий диханням урочистости, що мала відбутися сред чудових Кетскільських гір. гір.

Велика заля ресторану „Верховини" була вщерть виповнена мешканцями українського села, знайомими та приятелями о. Богдана, зібраними тут на запрошення громадської ради. Левина доля організаційної роботи підготовки самого торжества лягла на плечі голови громадської ради Ярослава Ґавура та невтомної імпрезової референтки Ярослави Гунчак. Біля головного столу зайняли місця о. парох Богдан Скасків з дружиною Мирославою, отці Клепарчук та Пайкош, Василь Барка, Валентин Мороз, представник Церковного комітету Ровдич, Богдан Казанівський від Централі „Провідіння" та сам Я.Гавур.

Відтак голова в імені Громадської ради теплими словами привітав о. Богдана, наголошуючи велике значення росту нашої громади — факт створення самостійної парохії та призначення пароха о. Богдана. Одночасно відмітив заслуги отця перед громадою, характеризуючи отця пароха, як людину з великим життєвим досвідом, що розуміє життя у всіх його суперечливих виявах та шукає узгіднення й лагідности в об'єднаній громаді для однієї мети — служінню Богові. Майстром церемонії був загально відомий дириґент хорів Михайло Добош . Він, з глибоким знанням цитуючи св. Письмо, в елоквентній промові закликав парафіян привітати свого пароха дотримуванням моральних законів у нашому щоденному житті, об'єднатися навколо церкви в своїх духових стримліннях. Відчитанням привітальної телеграми від Владики Василя Лостена з архиєпископським благословенням він закінчив своє слово.

Варто відзначити вміння Михайла Добоша виконувати обов'язки майстра церемонії чи вмілим зосередженням уваги зібраних на важливих моментах програми, чи вдалим дотепом, звеселяючи.

Приємною несподіванкою для всіх була котротенька мистецька програма, влаштована мистецькими артистичними силами, як дарунок — признання для о. Богдана. Вокальне тріо пань Ґавур-Гунчак-Лихолай відспівало з фортепіяновим супроводом Галини Балабан дві ліричні пісні — пригадки про рідний край, а між піснями Анна Плескун деклямувала вірш поета Андрія Гарасевича „Хрестна Дорога". В своїй інтерпретації деклематорка осягнула повноту почувань, відтворюючи лірику душі поета.

Після вечері була кава й солодке й багато таких промов. Зібрані тут гості бажали поділитися своїми думками, хвилюваннями, побажаннями з іншими та передати їх для о. Богдана. Більшість промов мали свою виразну ідею — торжество морального ідеалу; були змістовні, різноманітні, динамічні. Варто відмітити кілька з них, цікавих і висловленими ідеями і громадською значущістю:

о. Клепарчук —„наша негода від нашої незгоди" — тож вміймо гуртуватися навколо своїх священиків. Просімо Бога про нашу єдність;

проф. Валентин Мороз — „наша бездержавність є тяжкий тягар для нас усіх" та проте найгірше — це втрата нашої еліти, тож мудро-спокійне, послідовне перемагання всіх труднощів на дорозі шукання виповнення витворених порожнеч і є головне покликання нашого священства, — об'єднуймося навколо церков своїми національними почуваннями, вираженими словами „Бог і Україна";

Майже в унісон до цих слів прозвучали слова великого поета сучасности Василя Барки: його слова, сповнені яскравою емоційністю та гострою образністю наголошували залежність людства від об'єднаних навколо церков громад, що, в цілому зливаючись, творять націю;

тримати це злиття твердим монолітом і є завданням священства і Церкви;

ілюстративне слово до вищезгаданих промов навів інж. Тарас Дурбак, розповідаючи, як два роди — рід Дурбаків і рід Скаскових, об'єднавшись, зформували підґрунтя для творення духовної еліти та видали зі себе на служіння Церкви й народу аж 29 священиків.

Ті всі промови були пересипані привітами та побажаннями гостей: о. Пайкоша, Єлисавети Геби, від „Провидіння" вітав отця-пароха головний секретар Богдан Казанівський, та інші.

Кульмінаційним пунктом урочистости була відповідь-промова о. пароха Богдана. Щирі, сердечні слова, інколи пересипані легкими дотепами досвідченого промовця, мали чітко визначену цілеспрямованість: вказати обов'язок священика служити у винограднику Христа і „давати Богові душі, а душам Бога". У цих словах увесь він, священик-патріот, що віддав своє життя для Церкви й народу.

В кінці о. Богдан висловив свою вдячність Єпископові Василеві, підкреслюючи його прихильне наставлення до тих священиків, які не могли бути висвячені з огляду на роки воєнного лихоліття, а хотіли б також посвятити себе на служіння Церкви й народу. Таку саму вдячність він висловив голові Української Помісної Церкви Патріярхові Йосифові й усім зібраним за допомогу та закликав до праці в гармонії й любові для добра нашої Церкви й українського народу.

Співом „Многія Літа" та молитвою, що її прочитав о. Клепарчук, закінчено прийняття вже коло півночі.

Микола Лихолай